

KONINKLIJKE
NEDERLANDSE
GOLF FEDERATIE

Financieel Verslag 2017

Wij hebben het genoeg de rekening en verantwoording aan te bieden van de financiën van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie, achtereenvolgens:

Jaarrekening

- Geconsolideerde balans per 31 december 2017
- Geconsolideerde staat van Baten en Lasten over 2017 en 2016; begroting 2017 en 2018
- Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017 en 2016
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2017
- Toelichting op de geconsolideerde staat van Baten en Lasten over 2017
- Enkelvoudige balans per 31 december 2017
- Enkelvoudige staat van Baten en Lasten over 2017 en 2016
- Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017
- Toelichting op de enkelvoudige staat van Baten en Lasten over 2017

Overige gegevens

- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen

- Specificatie van de Baten over 2017
- Recapitulatie van de financiële resultaten 2017 ten opzichte van de begroting 2017

Mevr. C.M.G. Huyskes-van Doorne
penningmeester

Utrecht, 19 april 2018

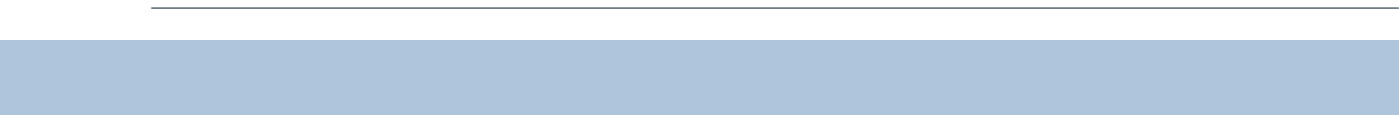
JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december 2017

(na voorstel resultaatbestemming, bedragen maal € 1.000)

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016
Vaste activa		
Immateriële vaste activa [1]	176	141
Materiële vaste activa [2]	638	97
Voorraden [3]	59	67
Vlottende activa		
Debiteuren [4]	940	343
Vorderingen op groepsmaatschappijen [5]	89	47
Overige Vorderingen [6]	431	282
Liquide middelen [7]	5.228	6.181
Totaal	7.561	7.158

PASSIVA	31-12-2017	31-12-2016
Eigen vermogen		
Algemene Reserve [8]	4.728	4.728
Bestemmingsreserves [9]	420	291
Voorzieningen [10]	47	42
Kortlopende schulden [11]	2.366	2.097
Totaal	7.561	7.158

Geconsolideerde staat van Baten en Lasten over 2017 en 2016; begroting 2017 en 2018

(bedragen maal € 1.000)

BATEN [12]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
Contributie Leden, handicapregistratie, golfbaanpermissie	4.868	4.897	4.528	5.031
Contributie Jeugdclub	2	0	3	0
Contributie niet-homeclub	53	43	44	53
Bijdragen vrije golfers	1.982	1.927	2.106	1.957
Bijdragen Geassocieerden	3	6	8	6
Bankrente	6	10	23	1
Subsidies	1.085	1.000	1.299	1.009
Sponsorinkomsten	737	745	593	750
Publicaties	36	70	91	50
Overige inkomsten	68	86	259	54
TOTAAL BATEN	8.840	8.784	8.954	8.911
LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
ALGEMEEN				
Algemeen Personeelskosten	387	401	388	248
Algemeen Verzekeringskosten personeel	10	35	15	20
Algemeen Vervoerskosten	198	218	217	210
Algemeen Overige personeelskosten	43	47	55	51
Algemeen Huisvesting	200	196	162	202
Algemeen Kantoor	190	208	264	180
Algemeen Automatisering	203	108	123	150
Algemeen Afschrijving	171	215	118	200
Algemeen Drukwerk	17	19	11	14
Algemeen Accountantskosten	34	24	29	25
Algemeen Juridische kosten	87	67	83	67
Algemeen Advieskosten	32	10	34	75
Algemeen Lidmaatschappen	140	136	133	149
Algemeen Reiskosten	15	13	18	15
TOTAAL ALGEMEEN	1.727	1.697	1.650	1.606
VERENIGING				
Verenigingskosten Algemene Ledenvergadering	19	22	21	22
Verenigingskosten Bestuur	13	10	13	13
Verenigingskosten Commissies	54	59	54	46
TOTAAL VERENIGING	86	91	88	81

LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
NGF-LEDEN				
Kosten NGF-Leden Personeelskosten	229	298	283	266
Kosten NGF-Leden Bijeenkomsten	12	17	7	10
Kosten NGF-Leden Ledenadministratie	451	383	423	405
Kosten NGF-Leden Software Ledenadministratie	144	116	156	150
Kosten NGF-Leden Verzekeringen	106	105	106	106
Kosten NGF-Leden Informatievoorziening	77	50	92	80
Kosten NGF-Leden Opleidingen	30	46	93	42
Kosten NGF-Leden Committed to	48	73	56	70
Kosten NGF-Leden NGF Zakelijk	60	70	38	25
TOTAAL NGF-LEDEN	1.157	1.158	1.254	1.154
SAMENWERKINGEN				
Samenwerkingen PGA Holland	51	40	40	50
Samenwerkingen NVG	63	50	55	60
Samenwerkingen NGA en overig	0	0	0	0
Samenwerkingen DeWeerelt van Sport	0	0	0	40
TOTAAL SAMENWERKINGEN	114	90	95	150
EVENEMENTEN				
Evenementen Personeelskosten	65	58	68	60
Evenementen KLM Open	81	71	176	71
Evenementen ING Golfweek	17	25	37	16
Evenementen Olympische Spelen	0	0	0	0
Evenementen Golf Awards	51	36	38	36
Evenementen Diversen	6	0	8	35
TOTAAL EVENEMENTEN	220	190	327	218
WEDSTRIJDEN				
Wedstrijden Personeelskosten	105	97	99	105
Wedstrijden Prijzen(gelden)	123	105	145	108
Wedstrijden Reis- en verblijfkosten	66	53	57	53
Wedstrijden Baanvergoedingen	126	108	113	116
Wedstrijden Kleding	30	43	28	25
Wedstrijden Gehandicaptengolf	10	9	5	11
Wedstrijden Diversen	6	5	1	5
TOTAAL WEDSTRIJDEN	466	420	448	423

LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
JEUGD & FAMILIE				
Jeugd & Familie Personeelskosten	144	156	165	179
Jeugd & Familie Familietoernooi	20	10	15	15
Jeugd & Familie RAAK!				
digitaal platform en administratie	8	18	41	11
Jeugd & Familie RAAK! materialen	36	12	50	24
Jeugd & Familie RAAK! campagnes	6	15	18	8
Jeugd & Familie RAAK! evenementen	113	170	71	114
Jeugd & Familie RAAK! diversen	1	10	74	26
TOTAAL JEUGD & FAMILIE	328	391	434	377
SPORTIEF BELEID				
Sportief Beleid Personeelskosten	615	594	582	609
Sportief Beleid De Golf Academie on tour	35	50	0	35
Sportief Beleid De Golf Academie online	44	40	45	40
Sportief Beleid Committed to-programma's	0	0	0	0
Sportief Beleid Gehandicaptengolf	8	20	16	20
Sportief Beleid Diversen	5	0	0	25
TOTAAL SPORTIEF BELEID	707	704	643	729
DUURZAAM BEHEER				
Duurzaam Beheer Personeelskosten	190	178	171	199
Duurzaam Beheer GEO	94	89	74	93
Duurzaam Beheer Informatievoorziening	7	22	14	20
Duurzaam Beheer Vogels	1	10	4	5
Duurzaam Beheer Green Deal	28	55	2	30
Duurzaam Beheer DTRF	58	90	3	78
Duurzaam Beheer Vewin/VBN/NMF	10	10	7	8
Duurzaam Beheer Golfalliantie	14	15	0	15
Duurzaam Beheer Diversen	11	6	1	31
TOTAAL DUURZAAM BEHEER	413	475	276	479
TOPGOLF				
Topgolf Personeelskosten	198	201	244	216
Topgolf Coaching B- en C-selectie	190	213	87	201
Topgolf Coaching Oranje Heren	136	136	30	127
Topgolf Coaching Oranje Dames	172	179	30	170
Topgolf Coaching overig	145	145	402	140
Topgolf Mentale coaching	8	10	10	10

LASTEN [13]	2017	BEGROTING 2017	2016	BEGROTING 2018
Topgolf Fysieke coaching	28	40	9	30
Topgolf Performance coaching	0	0	0	0
Topgolf Opleiding coaches	59	80	75	56
Topgolf Reis- en communicatiekosten coaches	48	47	45	50
Topgolf Trainingen Nederland en buitenland	242	341	282	235
Topgolf Toernooien buitenland	129	121	165	123
Topgolf WK	0	0	30	30
Topgolf ELTK	48	49	57	49
Topgolf IEAK	10	14	21	12
Topgolf Materialen spelers	10	5	5	5
Topgolf Medische ondersteuning	13	8	8	15
Topgolf Ondersteuning professionals	104	25	82	100
Topgolf Senioren	64	45	56	60
Topgolf Gehandicapten	35	30	47	30
TOTAAL TOPGOLF	1.639	1.689	1.685	1.659
MARKETING				
Marketing Personeelskosten	108	113	108	183
Marketing Sponsorkosten	251	248	353	233
Marketing Wervingskosten	15	26	0	10
Marketing Fairwaystrokes	58	15	49	15
Marketing Inhuur derden	28	80	0	60
Marketing Diversen	3	6	0	33
TOTAAL MARKETING	463	488	510	534
COMMUNICATIE				
Communicatie Personeelskosten	183	176	140	282
Communicatie Campagnekosten	58	80	0	80
Communicatie GOLF.NL personeelskosten	179	212	192	201
Communicatie GOLF.NL online	269	250	939	400
Communicatie GOLF.NL Magazine	373	350	0	375
Communicatie GOLF.NL Weekly	306	283	0	143
Communicatie Diversen	23	40	2	20
TOTAAL COMMUNICATIE	1.391	1.391	1.273	1.501
TOTAAL LASTEN	8.711	8.784	8.683	8.911
RESULTAAT	129	0	271	0

	2017	2016
Resultaat voor resultaatbestemming	129	271
Dotatie Bestemmingsreserves	144	1
Onttrekking Bestemmingsreserves Del Court Fonds	15	0
Dotatie aan de Algemene Reserve	0	272

Vooruitlopend op het besluit van de Algemene Ledenvergadering stelt het bestuur voor het resultaat van € 144K als volgt te bestemmen:

- € 55K voor onderzoek naar de economische, sociaal-maatschappelijke en economische waarde van golf ten behoeve van onder andere de Green Deal.
- € 35K ten behoeve van het aanpassen van het huidige GEO-platform naar het nieuwe in 2019 actieve platform GEO on course.
- € 54K ten behoeve van inkoop van projectmanagement ondersteuning voor IT-projecten.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017 en 2016

(bedragen maal € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	2017	2016	
Resultaat voor bestemming	129	271	
Aanpassingen voor			
• Afschrijvingen	171	118	
• Rentelasten en rentebaten	-6	-23	
• Mutaties in voorzieningen	5	3	
Veranderingen in werkkapitaal			
• Mutaties in voorraden	8	-67	
• Mutaties in debiteuren	-597	79	
• Mutaties in vorderingen (exclusief rentevordering)	-201	5	
• Mutaties in kortlopende schulden	269	-384	
	- 521	- 367	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	- 222	2	
Rente-ontvangsten	16	26	
Kasstroom uit operationele activiteiten	-206	28	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
• Investerings in immateriële vaste activa	-159	0	
• Investerings in materiële vaste activa	-588	-170	
• Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0	
• Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	120	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 747	- 50	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0	
Netto kasstroom zijnde de mutatie in geldmiddelen	- 953	- 22	
Mutatie in geldmiddelen			
Stand 31 december 2016	6.181	Stand 31 december 2015	6.203
Stand 31 december 2017	5.228	Stand 31 december 2016	6.181
Mutatie	- 953	Mutatie	- 22

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640

De activiteiten van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (NGF) en haar dochtermaatschappijen bestaan voornamelijk uit de behartiging van de belangen van de Leden van de Federatie ten aanzien van golf in de ruimste zin van het woord. De vereniging heeft de jaarrekening opgesteld volgens de richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor organisaties zonder winststreven (640). De jaarrekening is opgemaakt op 19 april 2018.

De Koninklijke Nederlandse Golf Federatie is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 40516270. Bestuurders: W.P. Zelsmann, E. Weima, J.E. Kuipers, D.J.H. Prins, A.E. Levi, R.L.M. Kooloos en C.M.G. Huyskes-van Doorne.

De grondslagen hebben betrekking op de jaarrekening als geheel. De grondslagen zijn ten opzichte van voorgaand boekjaar niet gewijzigd.

De jaarrekening wordt gepresenteerd op duizendtallen afgeronde bedragen.

Marginale afrondingsverschillen tussen balans en staat van Baten en Lasten ten opzichte van de toelichtingen zijn niet aangepast, aangezien dit het inzicht niet beïnvloedt.

Continuïteit

De jaarrekening is opgemaakt onder het uitgangspunt van de continuïteit van de vereniging.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De NGF heeft geen derivaten.

Valutaomrekening

De jaarrekening luidt in euro's (de functionele en presentatievaluta van de vereniging). Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transac-

ties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen zijn opgenomen in de staat van Baten en Lasten.

Oordelen en schatten

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening komt het bestuur van de NGF tot diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn:

- economische levensduur en restwaarde vaste activa;
- inbaarheid van de vorderingen;
- omvang van de voorziening;
- volledigheid van de aan het boekjaar toe te rekenen Lasten.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van de NGF en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin de NGF beslissende zeggenschap kan uitoefenen.

De groepsmaatschappijen van de NGF zijn:

- [Stichting Del Court Fonds \(100%\), KvK-nummer 41192974 te Utrecht.](#)

Doelstelling: de behartiging van de belangen van degenen die beroepsmatig aan de Nederlandse golfclubs zijn verbonden.

Bestuurders: W.P. Zelsmann en C.M.G. Huyskes-van Doorne.

- [Stichting tot Bevordering van de Golfsport \(SBG\) \(100%\), KvK-nummer 30168183 te Utrecht.](#)

Doelstelling: de bevordering van de golfsport en de behartiging van de belangen van met name de niet-clubgebonden golfers.

Bestuurders: W.P. Zelsmann, E. Weima, J.E. Kuipers, D.J.H. Prins en C.M.G. Huyskes-van Doorne.

- [Vereniging NGF CAO Golfbranche \(100%\), KvK-nummer 59338008 te Utrecht.](#)

Doelstelling: het in sociaaleconomisch opzicht behartigen van de belangen van de Leden van de NGF en aan die Leden gelieerde partijen, alles voor zover betrekking hebbende op de CAO voor de Golfbranche, onder andere door middel van het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Golfaccommodaties (NVG) in verband met de participatie van de NVG samen met FNV Bondgenoten en CNV Vakmensen in de CAO voor de Golfbranche, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Bestuurders: Koninklijke Nederlandse Golf Federatie.

- [Stichting RAAK! \(100%\), KvK-nummer 65445554 te Utrecht.](#)

Doelstelling: De bevordering van de golfsport onder de jeugd.

Bestuurders: Koninklijke Nederlandse Golf Federatie.

- [Stichting Golf Team Holland \(100%\), KvK-nummer 63741156 te Utrecht.](#)

Doelstelling: De facilitering van de opleiding en begeleiding en (golf)evenementen alsmede de ontwikkeling van talentvolle jonge beoefenaars van de golfsport in Nederland, alsmede het aangaan van overeenkomsten met deze talentvolle jonge personen, teneinde meer jongeren aan te sporen tot de beoefening van de golfsport.

Bestuurders: C.M.G. Huyskes-van Doorne en E. Weima.

De invloed van betekenis wordt veroorzaakt doordat de bestuurders van de NGF, de Stichting Del Court Fonds, de Vereniging NGF CAO Golfbranche, de Stichting RAAK!, de Stichting tot Bevordering van de Golfsport en de Stichting Golf Team Holland dezelfde zijn. Naast de gelijkheid van bestuur, ontstaat de invloed van betekenis als gevolg van de financiële afhankelijkheid van de groepsmaatschappijen van de NGF.

De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consoli-

datie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld. Onderlinge transacties van de in de consolidatie betrokken entiteiten zijn in de consolidatie geëlimineerd.

De geconsolideerde jaarrekening bevat niet de gegevens van maatschappijen wier gezamenlijke betekenis van te verwaarlozen betekenis is voor het groepsgeheel. Dit heeft tot gevolg dat de groepsmaatschappijen Vereniging NGF CAO Golfbranche en Stichting Golf Team Holland niet in de consolidatie zijn betrokken.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Immateriële vaste activa

Algemeen

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de groep; en
- de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Uitgaven inzake een immaterieel vast actief die niet aan de voorwaarden voor activering voldoen (bijvoorbeeld uitgaven van onderzoek en intern ontwikkelde merken, logo's, uitgavenrechten en klantenbestanden) worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

De immateriële vaste activa die zijn verkregen bij de acquisitie van een groepsmaatschappij worden tegen de reële waarde op het verkrijgingsmoment opgenomen. De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

De afschrijving van de immateriële vaste activa geschiedt stelselmatig op basis van de geschatte economische levensduur met een maximum van twintig jaar. De economische levensduur en afschrijvingsmethode worden aan het einde van ieder boekjaar opnieuw beoordeeld. Indien de geschatte economische levensduur langer is dan twintig jaar zal, vanaf het moment van verwerking aan het einde van elk boekjaar, een bijzondere waardeverminderingstest worden uitgevoerd.

Intellectueel eigendom

Het intellectueel eigendom en de bijbehorende vooruitbetalingen betreffen de website, die lineair wordt afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van drie jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. Er zijn geen rentekosten opgenomen in de tegen de vervaardigingsprijs gewaardeerde materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden als volgt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur rekening houdend met de restwaarde, dan wel afgeschreven over de periode van het huurcontract, zijnde 11 jaar.

Op investeringen in materiële vaste activa met een

aanschafwaarde van > € 1.000 exclusief btw wordt een afschrijvingssystematiek toegepast, waarbij, voor zover van toepassing, rekening wordt gehouden met een restwaarde.

Verbouwingen	20,00% en 9,09% per jaar
Inventarissen	20,00% en 9,09% per jaar
ICT-apparatuur	33,33% per jaar
Vervoermiddelen (occasion)	33,33% per jaar

Voorraden

De voorraad handelsgoederen betreft aangeschafte golfsets en wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel de lagere opbrengstwaarde.

De verkrijgingsprijs van de handelsgoederen wordt bepaald op grond van de first-in-first-out-regel.

Vlottende vorderingen

De overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Bestemmingsreserves

Dit is het gedeelte van het vermogen waaraan het bestuur een bestedingsbeperking heeft gegeven. De bestedingsbeperking is opgenomen onder de toelichting van desbetreffende Bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de vereniging op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkering is opgenomen voor toekomstige uitkeringen in verband met jubilea van personeelsleden. De voorziening wordt berekend tegen contante waarde, waarbij rekening wordt gehouden met specifieke elementen, zoals de verwachte blijfkans.

Pensioenen

De Koninklijke Nederlandse Golf Federatie is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn en past voor al haar medewerkers de middelloonregeling conform het standaard pensioenreglement toe.

De pensioenregeling is in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling omdat:

- de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie aangesloten is bij een bedrijfstakpensioenfonds en samen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toepast;
- de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstige premies.

De dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn per ultimo 2017 is 101,1% en daarmee 5,9% hoger dan ultimo 2016. De beleidsdekkingsgraad over 2017 bedroeg 98,6%.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van Baten en Lasten verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van Baten en Lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de staat van Baten en Lasten opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De contributiegelden worden bepaald op basis van het aantal leden van de Leden per 1 juli van het boekjaar, behoudens voor de Leden welke na deze datum toetreden tot de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie. Voor laatstgenoemde Leden wordt contributie berekend over de nog niet verstreken periode op basis van het aantal leden op het moment van toetreden.

De baten voor vrije golfers worden bepaald op basis van ontvangst, waarbij de ontvangsten vanaf 1 oktober

van het boekjaar worden aangemerkt als vooruit ontvangen opbrengsten en derhalve in het volgende boekjaar ten gunste van het resultaat worden gebracht. Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van Baten en Lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

De overige Baten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben respectievelijk waarin zij ontvangen zijn.

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Op de begrotingen zoals opgenomen in de jaarrekening is geen accountantscontrole toegepast.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2017

(bedragen maal € 1.000)

ACTIVA

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA [1]	2017	2016
Website		
Boekwaarde op 1 januari	141	138
Aanschaffingen in boekjaar:		
- website en database	159	86
Totaal aanschaffingen	159	86
	300	224
Af: afschrijvingen per 31 december	- 124	- 83
Boekwaarde per 31 december	176	141
Cumulatieve aanschafwaarde immateriële vaste activa	556	397
Cumulatieve afschrijvingen immateriële vaste activa	- 380	- 256
Boekwaarde per 31 december	176	141
MATERIELE VASTE ACTIVA [2]	2017	2016
Inventaris		
Boekwaarde op 1 januari	97	47
Aanschaffingen in boekjaar:		
- verbouwing/inrichting	588	0
- promotiematerialen	0	82
- ICT-apparatuur	0	2
Totaal aanschaffingen	588	84
	685	132
Af: afschrijvingen per 31 december	- 47	- 35
Boekwaarde per 31 december	638	97
Cumulatieve aanschafwaarde materiële vaste activa	977	389
Cumulatieve afschrijvingen materiële vaste activa	- 339	- 292
Boekwaarde per 31 december	638	97
TOTALE VASTE ACTIVA		
Totale cumulatieve aanschafwaarde	1.533	786
Totale cumulatieve afschrijvingen	- 719	- 548
Boekwaarde per 31 december	814	238

VOORRADEN [3]	2017	2016
Stand op 1 januari	67	0
Aanschaffingen	0	72
	67	72
Verkopen	- 8	- 5
	59	67
Op- en afwaardering	0	0
Boekwaarde op 31 december	59	67

De voorraden betreffen in 2016 aangeschafte jeugdolfsets en putters ten behoeve van Stichting RAAK! In 2018 zal een verkoopactie worden gestart, waarmee we verwachten een heel groot gedeelte van de voorraad te verkopen.

DEBITEUREN [4]	2017	2016
Debiteuren Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	979	343
Af: voorziening	- 39	0
Totaal	940	343

De stijging van het debiteurensaldo per 31 december vindt zijn oorzaak in een aantal zaken:

1. De doorbelasting van door de NGF voorgeschoten kosten voor de KNHB, NedSkiVer, Watersport Verbond en de NeVoBo van in totaal ruim € 500K inzake de verhuizing naar de Orteliuslaan, waarvan een deel op balansdatum nog niet was betaald.
2. Een sponsorbedrag van € 250K van de ING welke betrekking heeft op Q4 2017 en Q1 2018.
3. Een tegoed van 2 NGF-Leden van in totaal € 250K welke net na 31 december zijn voldaan.

Per 15 februari 2018 is de totale vordering afgelopen tot een bedrag van circa € 135K.

VORDERINGEN OP GROEPSMAATSCHAPPIJEN [5]	2017	2016
Stichting Golf Team Holland	64	47
Vereniging NGF CAO Golfbranche	25	0
Totaal	89	47

OVERIGE VORDERINGEN [6]**2017****2016**

Aanmaken clubkaarten nieuwe boekjaar	172	157
Bankrente	1	11
Vooruitbetaalde contributies	52	51
IT-automatiseringskosten	26	4
Waarborgsom	54	14
Te vorderen voorschotten	5	32
Verzekering	0	1
Pensioenfondsen	27	0
Huur	28	0
Overige vorderingen	66	12
Totaal	431	282

LIQUIDE MIDDELEN [7]**2017****2016**

<i>Spaarrekeningen</i>		
ABN AMRO	2.214	2.212
Van Lanschot Bankiers	8	1.429
ING	1.800	900
<i>Rekening-courant</i>		
ING	605	455
Van Lanschot Bankiers	202	322
Van Lanschot Bankiers Del Court Fonds	278	292
ABN AMRO	121	570
Kas	0	1
Totaal	5.228	6.181

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

PASSIVA**ALGEMENE RESERVE [8]**

	2017	2016
Stand op 1 januari	4.728	4.455
Resultaat na bestemming	0	273
Stand per 31 december	4.728	4.728

In de Algemene Ledenvergadering van 28 november 2011 heeft het bestuur aangegeven dat het vermogen waardevast moet blijven. De Koninklijke Nederlandse Golf Federatie streeft een weerstandvermogen na dat gelijk is aan circa 50% van de jaarlijkse kosten. Het weerstandvermogen zou moeten zijn 50% van € 8.784K, zijnde € 4.392K. Dit weerstandvermogen is aanwezig en zodoende is er geen reden om het resultaat toe te voegen aan het vermogen.

BESTEMMINGSRESERVES [9]

Voor het gedeelte van het eigen vermogen waaraan het bestuur een bestedingsbeperking heeft gegeven, wordt een bestemmingsreserve gevormd. Dit betreft de volgende bestemmingsreserves.

	Del Court Fonds	NGF	Totaal
Stand 1 januari 2016	292	0	292
Dotatie	0	0	0
Onttrekking -	1	0	- 1
Stand 31 december 2016	291	0	291
Dotatie	0	144	144
Onttrekking	- 15	0	- 15
Stand 31 december 2017	276	144	420

Del Court Fonds

Deze reserve is gevormd met als statutair doel de belangenbehartiging van personen die beroepsmatig aan Nederlandse golfclubs zijn verbonden. De dotatie aan de Bestemmingsreserve betreft het resultaat van het Del Court Fonds per 31 december.

Voor het verschil tussen het groepsvermogen en het enkelvoudige eigen vermogen verwijzen wij naar de toelichting zoals is opgenomen bij het enkelvoudige eigen vermogen. In de komende jaren zal er structureel circa € 15K per jaar aan het Fonds onttrokken worden in verband met de hulp die er gegeven wordt aan een mindervalide werknemer bij een van de NGF-Leden.

VOORZIENINGEN [10]	2017	2016
---------------------------	-------------	-------------

<i>Jubileumuitkeringen per 1 januari</i>	42	39
Dotatie aan voorziening	7	10
Onttrekking aan voorziening	- 2	- 7
Mutatie boekjaar	5	
<i>Jubileumuitkeringen per 31 december</i>	47	42

De looptijd van de voorziening jubileumuitkeringen:

Korter dan 1 jaar	€ 2K
Tussen 1 en 5 jaar	€ 28K
Langer dan 5 jaar	€ 17K
	€ 47K

KORTLOPENDE SCHULDEN [11]	2017	2016
----------------------------------	-------------	-------------

Crediteuren	394	286
Belastingen en premies	244	94
Bankkosten	21	23
Accountant	17	15
Drukwerk jaarverslag	8	13
Vakantietoeslag/vakantiedagen personeel	114	160
Vooruitontvangen bijdragen vrije golfers	1.396	1.227
Vooruitontvangen sponsorvergoeding	100	100
Pensioenpremies	2	0
Samenwerkingen	0	42
GOLF.NL	0	57
Overige schulden en overlopende passiva	70	80
Totaal	2.366	2.097

Financiële instrumenten

Er zijn geen afgeleide financiële instrumenten in de balans opgenomen.

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Ultimo 2017 bedroeg de huurverplichting van het Federatiekantoor € 1.384K.

< 1 jaar € 128K

1-5 jaar € 511K

> 5 jaar € 745K

De verplichting inzake het leasewagenpark bedroeg ultimo 2017 € 297K.

< 1 jaar € 133K

1-5 jaar € 164K

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op de jaarrekening 2017.

Toelichting op de geconsolideerde staat van Baten en Lasten over 2017

In 2017 is de presentatie van de verantwoording van Baten en Lasten gewijzigd ten opzichte van de voorgaande jaren. De vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast om de presentatie in lijn met 2016 te brengen en vergelijkbaarheid te bevorderen.

BATEN [12]

De gerealiseerde geconsolideerde Baten in 2017 zijn circa € 56K hoger dan begroot.

Contributiegelden: € 4.923K

De inkomsten van Leden zijn bijna gelijk aan de begrote inkomsten. De afwijking bedraagt ruim € 17K negatief. De stijging van het aantal golfers was iets lager dan begroot en het aantal golfers met twee lidmaatschappen was iets hoger.

Bijdragen vrije golfers: € 1.982K

De inkomsten vanuit de Stichting Golfsport zijn € 55K hoger dan begroot. Dit komt doordat de verwachte daling lager was (± 2.000 golfers minder).

Rente: € 6K

De ontvangen rente betreft de in 2017 ontvangen rente op de spaarrekeningen. De doorzettende negatieve bankrenteontwikkeling heeft ertoe geleid dat de begroting niet is gehaald.

Bijdrage Bestedingsplan NOC*NSF: € 1.085K

De extra € 75K ten aanzien van de begroting zijn door NOC*NSF toegekend voor de begeleiding van Anne van Dam met het oog op de Olympische Spelen van 2020. Deze toekenning heeft pas in Q1 van 2017 plaatsgevonden en was daarom niet in de begroting opgenomen.

In 2017 werden de volgende bijdragen onder de door NOC*NSF voorgeschreven richtlijnen toegekend:

	2017	2016
Basisbijdrage Sportparticipatie	0	395
Kwaliteitsbevordering kader	2	1
Maatwerkfinanciering Top 10	75	289
Algemeen functioneren Sportbonden	1.008	613
Maatwerkfinanciering Olympische Spelen	0	1
Sporttechnisch kader 2016	0	0
Totaal bijdragen NOC*NSF	1.085	1.299

De bijdragen Bestedingsplan zijn door NOC*NSF vastgesteld tot en met 2016.

Sponsorbijdragen: € 737K

De in 2017 ontvangen sponsorbijdragen lopen in lijn met de begroting voor 2017.

	2017	2016
ING Private banking	250	275
ING-bijdrage RAAK!	0	50
ING app Golf.nl	37	0
Stern	90	75
Deloitte	145	145
Ricoh	15	11
Titleist-Acushnet	13	35
Golf Awards	3	2
TeamNL	120	0
Montereï	39	0
Numa Group	25	0
	737	593

Publicaties: € 36K

In 2017 is de verkoop van informatieve NGF-publicaties circa € 34K lager uitgevallen dan in de begroting voor 2017 was voorzien. Dit is volledig toe te schrijven aan lagere bestelvolumes door onder andere de digitalisering van informatie middels het NGF Informatieplein en NGF.nl.

Overige inkomsten: € 68K

Deze post wordt als volgt gespecificeerd:

	2017	2016
Inleggelden wedstrijden	33	33
NGF btw voorgaande jaren	0	156
NGF servicekosten	0	22
NGF Smart Benefits beëindiging	0	0
Overige	35	48
	68	259

De post overige omvat onder andere restitutie van teveel betaalde personeelsverzekeringen over voorgaande jaren € 23K, pro rata btw-vorderingen € 57K (2016: € 37K). De stijging van de pro-rata btw is te verklaren door de kosten en investeringen voor het nieuwe pand. In lijn met voorgaande jaren wordt de btw als bate geboekt en niet gealloceerd naar de diverse kosten dan wel investeringsrekeningen. Hiermee is de opgenomen voorziening debiteuren € 39K en uitkeringen in het Del Court Fonds € 15K verrekend.

Niet-contributiegebonden activiteiten

Over niet-contributiegebonden activiteiten, zoals (barter)sponsorbijdragen en verkoop van NGF-publicaties wordt btw afgedragen aan de fiscus.

LASTEN [13]

De totale geconsolideerde lasten zijn in 2017 in totaal met circa € 73K onder de begroting gebleven.

Het NGF-bestuur, de commissieleden en overige vrijwilligers ontvangen geen financiële vergoeding voor de uitvoering van hun taken.

Bij de NGF waren ultimo 2017 36 werknemers (gemiddeld 31,1 fte) in dienst (2016: 35 werknemers, gemiddeld 30,1 fte).

Algemeen

De gerealiseerde algemene kosten zijn circa € 30K hoger dan werd begroot voor 2017. Met name de posten automatiseringskosten, afschrijvingen en juridische, accountants- en advieskosten laten de grootste negatieve afwijkingen zien.

De automatiseringskosten zijn met bijna € 95K overschreden. Deze overschrijding heeft te maken met het inhuren van een IT-specialist om alle IT-projecten binnen de NGF te begeleiden. Deze kosten waren niet begroot, maar de inzet van deze persoon is noodzakelijk gebleken.

De afschrijvingskosten zijn circa € 44K lager dan begroot. In deze afschrijvingen zitten ook de investeringen die gedaan zijn in het nieuwe kantoor. Na overleg met de accountant is gebleken dat de beoogde onttrekking volgens het door de NGF gehanteerde verslaggevingsstelsel niet is toegestaan deze kosten (€ 44K per jaar) in een keer te onttrekken aan het Eigen Vermogen zoals het NGF-bestuur aan de Algemene Ledenvergadering had voorgesteld in november 2016 en mei 2017. Daardoor zullen de afschrijvingen in 2018 ook hoger uitvallen dan begroot.

De kosten voor de accountant zijn hoger dan begroot. De juridische kosten kennen een overschrijding in verband het wijzigen van de statuten, en de hogere advieskosten hebben te maken met het inhuren van ondersteuning op de financiële afdeling van de NGF doordat het personeelsbestand van 2 fte is teruggegaan naar 1,4 fte.

De grootste 'positieve' afwijkingen hebben betrekking op kantoor- en vervoerskosten. Met betrekking tot kantoorkosten is de afwijking al een direct gevolg van het samenwonen met andere bonden en de lagere vervoerskosten komen doordat er 2 auto's minder worden geleased en door de lage benzineprijzen.

Vereniging

In totaal vallen deze kosten iets lager (€ 5K) uit dan begroot. De kosten voor de Algemene Ledenvergaderingen waren lager dan andere jaren evenals de kosten van de NGF-commissies. De kosten voor het NGF-bestuur zijn iets hoger dan andere jaren in verband met meer gereden kilometers en een bezoek aan een EGA-bijeenkomst met betrekking tot het World Handicap Systeem.

NGF-Leden

Deze kosten vallen in totaal € 1K lager uit dan begroot. Op de verschillende kostenposten zijn wel wat afwijkingen te zien. Hier vallen lagere personeelskosten van € 69K op. Dit komt door het (nog) niet vervangen van ruim 1 fte. De kosten van de Ledenadministratie hebben met circa € 68K de begroting overschreden. Door een lagere krimp bij de Stichting Golfsport zijn de kosten hier automatisch meer en de veranderingen die we doorvoeren met betrekking tot de nieuwe database kosten meer tijd en aandacht dan gedacht. In datzelfde licht kan ook de overschrijding van de automatiseringskosten gezien worden. Het ontwikkelen en drukken van diverse publicaties is € 27K hoger dan begroot. Dit zijn voornamelijk kosten die anders in 2018 gemaakt zouden zijn. De lagere kosten voor Committed to-projects komen door het vaker inzetten van NGF-medewerkers voor deze projecten in plaats van het extern inhuren van mensen.

Samenwerkingen

Aan zowel de PGA Holland (€ 51K) als de NVG (€ 63K) is meer geld uitgegeven dan begroot. Mede door de goede verstandhoudingen wordt er meer samen gedaan. De NGA is in 2017 ondersteund middels de inzet van 0,5 fte ondersteuning.

Evenementen

In 2017 zijn de kosten voor het KLM Open hoger uitgevallen als gevolg van meer overuren door de slechte weersomstandigheden, waardoor een langere voorbereiding noodzakelijk was. De kosten voor de Golf Awards zijn hoger uitgevallen door het fors hoger aantal gasten dan de afgelopen jaren en de inhuur van extra entertainment dat niet was begroot.

Wedstrijden

De overschrijding met circa € 46K kan met name worden toegeschreven aan meer wedstrijden met geografisch gezien 'ongunstigere' wedstrijdlocaties met als gevolg hogere kosten voor personeel, prijzen, reis- en verblijfkosten, alsmede nagekomen kosten inzake baanvergoedingen 2016.

Jeugd & Familie

De personeelskosten bleven onder de begroting door het later invullen van een ontstane vacature. De NGF heeft € 10K meer gedoteerd aan het 'Goede Doel', omdat de inkomsten uit het Familietoernooi in 2017 achterbleven bij de verwachtingen.

De opslag van de materialen is naar een andere locatie verplaatst, waardoor er extra eenmalige kosten zijn gemaakt, alsmede de extra aanschaf van materialen die niet in de begroting waren voorzien. De realisatie van (externe) evenementen is fors lager (€ 57K) dan in de begroting is opgenomen. Dit is met name het gevolg van te hoog ingeschatte kosten en niet van het niet aanwezig zijn op evenementen.

Sportief Beleid

In totaal komen de kosten vrijwel overeen (+/+ € 3K) met de begroting. De kosten voor Sportief Beleid zijn iets hoger uitgevallen vanwege hogere personeelskosten (€ 21K) door onder andere overuren. Er waren lagere kosten voor De Golf Academie op het KLM Open en tijdens de ING Private Banking Golfweek. Ook de kosten voor gehandicaptengolf waren lager dan begroot.

Duurzaam Beheer

In totaal zijn de kosten circa € 62K lager dan begroot. De kosten van de Green Deal zijn lager uitgevallen als gevolg van het later in het jaar aanhaken van andere sportbonden. Bij de DTRF zijn de kosten achtergebleven, omdat de hoogleraar en de AIO in Q2 en Q3 aan de Universiteit van Wageningen zijn begonnen. De personeelskosten zijn door extra uren wat hoger dan begroot.

Topgolf

In totaal zijn de kosten voor topgolf met circa € 50K lager dan begroot. Binnen het totaal van de kosten Topgolf valt op dat de kosten voor trainingslocaties in het binnen- en buitenland fors beneden de begroting zijn gebleven. Dit komt doordat een aantal trainingslocaties zeer aantrekkelijke tarieven hebben afgegeven (-/- € 99K). In deze onderschrijding zijn ook de kosten van trainingen in Portugal bij Montereï, door kostenbewust te werken, substantieel lager uitgevallen. De overschrijding van de begrotingspost 'Ondersteuning professionals' wordt volledig gecompenseerd door een extra subsidie van het NOC*NSF inzake Anne van Dam.

Marketing

Onder 'Inhuur derden' zijn de begrote kosten voor de inhuur van een pr-bureau niet gerealiseerd, waardoor er een forse onderschrijding is van € 52K. De post Fairwaystrokes geeft een overschrijding te zien die kan worden toegeschreven aan extra kosten die zijn gemaakt om het loyaliteitsprogramma bij externe partij(en) onder te brengen, hetgeen helaas niet is gelukt.

Communicatie

In totaal zijn de kosten vrijwel gelijk aan de begroting. De kosten voor het platform GOLF.NL vielen met € 32K hoger uit dan verwacht (personeel, online, Weekly en magazine) door een lager uitgevallen resultaat. Aan campagnes is minder geld uitgegeven (€ 22K). De reden hiervoor is dat er geen gebruik is gemaakt van 'dure traditionele' media, maar van kanalen die efficiënter en goedkoper zijn. De post Communicatie Diversen is € 17K lager uitgevallen.

Enkelvoudige balans per 31 december 2017

(na voorstel resultaatbestemming, bedragen maal € 1.000)

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016
Vaste activa		
Immateriële vaste activa [14]	176	141
Materiële vaste activa [15]	583	19
Vlottende activa		
Debiteuren [16]	937	343
Vorderingen op groepsmaatschappijen [17]	225	638
Overige Vorderingen [18]	286	143
Liquide middelen [19]	4.553	4.282
Totaal	6.760	5.616
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene Reserve [20]	4.728	4.728
Bestemmingsreserves [21]	144	0
Voorzieningen [22]	47	42
Kortlopende schulden [23]	1.841	846
Totaal	6.760	5.616

Enkelvoudige staat van Baten en Lasten over 2017 en 2016

(bedragen maal € 1.000)

BATEN [24]	2017	2016
Contributie Leden, handicapregistratie, golfbaanpermissie	6.316	6.017
Contributie niet-homeclub	53	44
Bijdragen Geassocieerden	3	8
Bankrente	6	15
Subsidies	1.085	1.299
Sponsorinkomsten	737	593
Publicaties	36	91
Overige opbrengsten	334	562
TOTAAL BATEN	8.570	8.630
LASTEN [25]	2017	2016
ALGEMEEN		
Algemeen Personeelskosten	387	388
Algemeen Verzekeringskosten personeel	10	15
Algemeen Vervoerskosten	198	217
Algemeen Overige personeelskosten	43	55
Algemeen Huisvesting	200	162
Algemeen Kantoor	117	172
Algemeen Automatisering	203	123
Algemeen Afschrijving	148	100
Algemeen Drukwerk	17	11
Algemeen Accountantskosten	34	29
Algemeen Juridische kosten	87	83
Algemeen Advieskosten	32	34
Algemeen Lidmaatschappen	140	133
Algemeen Reiskosten	15	16
TOTAAL ALGEMEEN	1.631	1.538
Vereniging		
Verenigingskosten Algemene Ledenvergadering	19	21
Verenigingskosten Bestuur	13	13
Verenigingskosten Commissies	54	54
TOTAAL VERENIGING	86	88

LASTEN [25]	2017	2016
NGF-LEDEN		
Kosten NGF-Leden Personeelskosten	229	283
Kosten NGF-Leden Bijeenkomsten	12	7
Kosten NGF-Leden Ledenadministratie	252	218
Kosten NGF-Leden Software Ledenadministratie	139	156
Kosten NGF-Leden Verzekeringen	106	106
Kosten NGF-Leden Informatievoorziening	77	87
Kosten NGF-Leden Opleidingen	30	93
Kosten NGF-Leden Committed to	48	88
Kosten NGF-Leden NGF Zakelijk	60	37
TOTAAL NGF-LEDEN	953	1.075
SAMENWERKINGEN		
Samenwerkingen PGA Holland	51	40
Samenwerkingen NVG	63	55
TOTAAL SAMENWERKINGEN	114	95
EVENEMENTEN		
Evenementen Personeelskosten	65	68
Evenementen KLM Open	81	176
Evenementen ING Golfweek	17	37
Evenementen Olympische Spelen	0	0
Evenementen Golf Awards	51	38
Evenementen Diversen	6	8
TOTAAL EVENEMENTEN	220	327
WEDSTRIJDEN		
Wedstrijden Personeelskosten	105	99
Wedstrijden Prijzen(gelden)	60	53
Wedstrijden Reis- en verblijfkosten	78	74
Wedstrijden Baanvergoedingen	100	90
Wedstrijden Nationaal Open	40	52
Wedstrijden Competitie	11	24
Wedstrijden Kleding	30	28
Wedstrijden Gehandicaptengolf	10	5
Wedstrijden Diversen	32	24
TOTAAL WEDSTRIJDEN	466	449

LASTEN [25]	2017	2016
JEUGD & FAMILIE		
Jeugd & Familie Personeelskosten	144	165
Jeugd & Familie Familietoernooi	20	15
Jeugd & Familie RAAK! digitaal platform en administratie	5	41
Jeugd & Familie RAAK! materialen	24	50
Jeugd & Familie RAAK! campagnes	4	18
Jeugd & Familie RAAK! evenementen	118	71
Jeugd & Familie RAAK! diversen	28	74
TOTAAL JEUGD & FAMILIE	343	434
SPORTIEF BELEID		
Sportief Beleid Personeelskosten	615	582
Sportief Beleid De Golf Academie on tour	35	0
Sportief Beleid De Golf Academie online	44	45
Sportief Beleid Committed to-programma's	0	0
Sportief Beleid Gehandicaptengolf	8	16
Sportief Beleid Diversen	5	0
TOTAAL SPORTIEF BELEID	707	643
DUURZAAM BEHEER		
Duurzaam Beheer Personeelskosten	190	171
Duurzaam Beheer GEO	94	74
Duurzaam Beheer Informatievoorziening	7	0
Duurzaam Beheer Vogels	1	4
Duurzaam Beheer Green Deal	28	2
Duurzaam Beheer DTRF	58	3
Duurzaam Beheer Vewin/VBN/NMF	10	7
Duurzaam Beheer Golfalliantie	14	0
Duurzaam Beheer Diversen	11	15
TOTAAL DUURZAAM BEHEER	413	276

LASTEN [25]	2017	2016
TOPGOLF		
Topgolf Personeelskosten	198	150
Topgolf Coaching B- en C-selectie	190	190
Topgolf Coaching Oranje Heren	136	136
Topgolf Coaching Oranje Dames	172	172
Topgolf Coaching overig	145	145
Topgolf Mentale coaching	8	10
Topgolf Fysieke coaching	28	9
Topgolf Opleiding coaches	59	75
Topgolf Reis- en communicatiekosten coaches	48	45
Topgolf Trainingen Nederland en buitenland	242	282
Topgolf Toernooien buitenland	129	165
Topgolf WK	0	30
Topgolf ELTK	48	57
Topgolf IEAK	10	21
Topgolf Materialen spelers	10	5
Topgolf Medische ondersteuning	13	8
Topgolf Ondersteuning professionals	104	82
Topgolf Senioren	64	56
Topgolf Gehandicapten	35	47
TOTAAL TOPGOLF	1.639	1.685

LASTEN [25]	2017	2016
--------------------	-------------	-------------

MARKETING		
------------------	--	--

Marketing Personeelskosten	108	108
Marketing Sponsorkosten	251	350
Marketing Wervingskosten	15	0
Marketing Fairwaystrokes	58	49
Marketing Inhuur derden	28	0
Marketing Diversen	3	0

TOTAAL MARKETING	463	507
-------------------------	------------	------------

Communicatie		
---------------------	--	--

Communicatie Personeelskosten	183	140
Communicatie Campagnekosten	58	0
Communicatie GOLF.NL personeelskosten	179	192
Communicatie GOLF.NL online	269	261
Communicatie GOLF.NL Magazine	373	373
Communicatie GOLF.NL Weekly	306	305
Communicatie Diversen	23	0

TOTAAL COMMUNICATIE	1.391	1.271
----------------------------	--------------	--------------

TOTAAL LASTEN	8.426	8.388
----------------------	--------------	--------------

RESULTAAT	144	242
------------------	------------	------------

RESULTAATBESTEMMING	2017	2016
----------------------------	-------------	-------------

Resultaat voor resultaatbestemming	144	0
Dotatie Bestemmingsreserves	144	0
Onttrekking Bestemmingsreserves	0	0
Dotatie aan de Algemene Reserve	0	0

Vooruitlopend op het besluit van de Algemene Ledenvergadering stelt het bestuur voor het resultaat van € 144K als volgt te bestemmen:

- € 55K voor onderzoek naar de economische, sociaal-maatschappelijke en economische waarde van golf ten behoeve van onder andere de Green Deal.
- € 35K ten behoeve van het aanpassen van het huidige GEO-platform naar het nieuwe in 2019 actieve platform GEO on course.
- € 54K ten behoeve van inkoop van projectmanagement ondersteuning voor IT-projecten.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017

(bedragen maal € 1.000)

ACTIVA		
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA ENKELVOUDIG [14]	2017	2016
Website		
Boekwaarde op 1 januari	141	138
Aanschaffingen in boekjaar:		
- website en database	159	86
Totaal aanschaffingen	159	86
	300	224
Af: afschrijvingen per 31 december	- 124	- 83
Boekwaarde per 31 december	176	141
Cumulatieve aanschafwaarde immateriële vaste activa	556	397
Cumulatieve afschrijvingen immateriële vaste activa	- 380	- 256
Boekwaarde per 31 december	176	141
MATERIËLE VASTE ACTIVA ENKELVOUDIG [15]	2017	2016
Inventaris		
Boekwaarde op 1 januari	19	34
Aanschaffingen in boekjaar:		
- verbouwing/inrichting	588	0
- promotiematerialen	0	0
- ICT-apparatuur	0	2
Totaal aanschaffingen	588	2
	607	36
Af: afschrijvingen per 31 december	- 24	- 17
Boekwaarde per 31 december	583	19
Cumulatieve aanschafwaarde materiële vaste activa	950	362
Cumulatieve afschrijvingen materiële vaste activa	- 367	- 343
Boekwaarde per 31 december	583	19
DEBITEUREN [16]	2017	2016
Debiteuren	976	343
Af: voorziening	- 39	0
Totaal	937	343

VORDERINGEN OP GROEPSMAATSCHAPPIJEN [17]

	2017	2016
Stichting Golf Team Holland	64	47
Vereniging NGF CAO Golfbranche	25	0
Rekening-courant Stichting RAAK!	135	144
Rekening-courant Stichting Del Court Fonds	1	1
Rekening-courant Stichting Golfsport	0	496
Totaal	225	192

OVERIGE VORDERINGEN [18]

	2017	2016
Aanmaken clubkaarten nieuwe boekjaar	41	38
Bankrente	1	9
Contributies en abonnementen	18	16
IT-communicatieplatform	30	0
Waarborgsom	40	0
Te vorderen voorschotten	5	32
Verzekering	0	1
Pensioenpremie	27	0
Huur	28	0
EGA-lidmaatschap	34	35
NedSki	45	0
Overige vorderingen	17	12
Totaal	286	143

LIQUIDE MIDDELEN [19]

	2017	2016
Spaarrekeningen		
ABN-AMRO	2.005	2.004
Van Lanschot Bankiers	8	208
ING	1.800	900
Rekening-courant		
ABN AMRO	443	350
Van Lanschot Bankiers	192	265
ING Private Banking	105	555
Kas		
	0	0
Totaal	4.553	4.282

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

PASSIVA

Het geconsolideerde eigen vermogen van de NGF bedraagt ruim € 5,1 miljoen (2016: circa € 5 miljoen). Voor het verloopoverzicht hiervan verwijzen wij naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Het enkelvoudige eigen vermogen van de NGF bedraagt circa € 4,8 miljoen (2016: circa € 4,7 miljoen). Het verschil tussen het geconsolideerde en enkelvoudige eigen vermogen wordt verklaard door het feit dat de geconsolideerde entiteiten stichtingen en verenigingen zijn, waardoor geen kapitaalbelang tot uitdrukking kan worden gebracht, zodat eliminatie van een zodanig kapitaalbelang tegenover het eigen vermogen van de stichting respectievelijk vereniging niet mogelijk is.

Het verschil tussen het geconsolideerde en enkelvoudige eigen vermogen is als volgt gespecificeerd:

EIGEN VERMOGEN	2017	2016
Geconsolideerd eigen vermogen	5.148	5.019
Voegingen		
Stichting Del Court Fonds	- 276	- 291
Stichting tot Bevordering van de Golfsport	0	0
Stichting RAAK!	0	0
Enkelvoudig eigen vermogen	4.872	4.728

ALGEMENE RESERVE [20]	2017	2016
Stand op 1 januari	4.728	4.486
Resultaat na bestemming	0	242
Stand per 31 december	4.728	4.728

BESTEMMINGSRESERVES [21]

Voor het gedeelte van het eigen vermogen waaraan het bestuur een bestedingsbeperking heeft gegeven, wordt een bestemmingsreserve gevormd. Dit betreft de volgende bestemmingsreserves.

	NGF
Stand 1 januari 2016	0
Dotatie	0
Onttrekking	0
Stand 31 december 2016	0
Dotatie	144
Onttrekking	0
Stand 31 december 2017	144

VOORZIENINGEN [22]	2017	2016
Jubileumuitkeringen per 1 januari	42	39
Dotatie aan voorziening	7	10
Onttrekking aan voorziening	-2	-7
Mutatie boekjaar	5	3
<i>Jubileumuitkeringen per 31 december</i>	47	42

De looptijd van de voorziening jubileumuitkeringen:

Korter dan 1 jaar	€ 2K
Tussen 1 en 5 jaar	€ 28K
Langer dan 5 jaar	€ 17K
	€ 47K

KORTLOPENDE SCHULDEN [23]	2017	2016
Crediteuren	385	286
Rekening-courant Stichting Golfsport	904	0
Vooruitontvangen sponsoring	100	100
Belastingen en premies	243	93
Belastingen voorgaande jaren	0	0
Bankkosten	0	0
Accountant	17	15
Drukwerk jaarverslag	8	13
Vakantietoeslag en vakantiedagen personeel	114	160
Communicatieplatform GOLF.NL	0	57
Samenwerkingen	0	42
Jeugdsport	20	0
Golf Team Holland	2	0
Pensioenpremie	2	0
Overige schulden en overlopende passiva	46	80
Totaal	1.841	846

Toelichting op de enkelvoudige staat van Baten en Lasten over 2017

Voor de toelichting op de verschillen in de realisatie 2017 ten opzichte van de begroting 2017 verwijzen wij u naar de toelichting zoals opgenomen bij de geconsolideerde jaarrekening. Hieronder lichten wij beknopt de belangrijkste verschillen toe tussen de enkelvoudige en de geconsolideerde staat van Baten en Lasten.

BATEN [24]

Bijdragen vrije golfers en Geassocieerden

De afwijking tussen de geconsolideerde en enkelvoudige staat van Baten en Lasten valt te verklaren doordat in de enkelvoudige staat van Baten en Lasten de contributieafdracht van de Stichting Golfsport aan de NGF is opgenomen.

Overige baten

In de enkelvoudige staat van Baten en Lasten is onder deze post de toerekening voor de indirecte kosten van de NGF aan de Stichting Golfsport opgenomen.

LASTEN [25]

In de enkelvoudige staat van Baten en Lasten zijn de kosten, welke direct toerekenbaar zijn aan de groepsmaatschappijen, niet opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Algemene Ledenvergadering en het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie

VERKLARING OVER DE IN HET FINANCIEEL VERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in dit financieel verslag, op pagina 4 tot en met pagina 36, opgenomen jaarrekening 2017 van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2017;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens; en
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag

en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur de Federatie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Federatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden

zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing

van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 19 april 2018

Ernst & Young Accountants LLP
drs. P.H. van der Veen RA

BIJLAGEN

Specificatie van de Baten over 2017

A- EN B-LEDEN	2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
001 Koninklijke Haagsche G&CC	1.278	1.194	84	1.267	21
002 Noordwijkse GC	1.159	1.091	68	1.201	19
003 Hilversumsche GC	1.149	1.011	138	1.159	19
004 Utrechtse GC De Pan	963	855	108	965	16
005 Kennemer G&CC	1.364	1.254	110	1.342	23
006 Eindhovensche Golf	992	907	85	1.008	16
007 Noord Brabantse GC Toxandria	773	715	58	794	13
008 Amsterdamse GC	1.018	954	64	990	17
009 GC Kralingen	543	496	47	518	9
010 Rosendaelsche GC	965	885	80	970	16
011 GC De Dommel	865	806	59	872	15
012 GC De Haar	559	524	35	594	9
013 Twentsche GC	876	832	44	804	15
014 Noord-Nederlandse G&CC	895	820	75	896	15
015 Hattemse G&CC	407	381	26	402	7
016 Veluwe GC	538	507	31	527	9
017 De Zuid Limburgse G&CC Wittem	590	577	13	593	10
018 G&CC Lauswolt	767	731	36	762	13
019 Sallandsche GC De Hoek	875	806	69	860	14
020 G&CC Geijsteren	721	679	42	711	12
021 GC Kleiburg	1.102	1.039	63	1.041	18
022 Drentse GC De Gelpenberg	603	574	29	613	10
023 Domburgsche GC	624	599	25	623	9
024 Keppelse GC	673	637	36	646	11
025 GC De Schoot	808	770	38	814	14
026 Leender GC Haviksoord	418	416	2	427	7
027 GC Oude Maas	803	783	20	809	14
028 GC Wouwse Plantage	951	907	44	947	16
029 GC Spaarnwoude	2.360	2.274	86	2.299	40
030 GC Broekpolder	964	915	49	1.001	16
031 de Noordhollandse GC	734	671	63	737	12
032 Edese GC Papendal	1.081	1.050	31	1.103	18
033 GC Brunsummerheide	916	895	21	965	16
034 GC De Hoge Kleij	1.137	1.049	88	1.080	19
035 Wassenaarse GC Rozenstein	1.177	1.120	57	1.172	20
036 GC Zeewolde	2.051	1.960	91	1.924	35
037 GC Zeegersloot	1.386	1.326	60	1.428	23
038 GC De Koepel	917	877	40	917	15
039 GC Holthuizen	795	754	41	742	14
040 G&CC Crossmoor	722	702	20	749	12

A- EN B-LEDEN	2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
041 Vereniging GC Het Rijk van Nijmegen	1.692	1.594	98	1.731	29
043 GV De Woeste Kop	886	834	52	904	15
044 G&CC Hoenshuis	625	587	38	680	10
045 GC Anderstein	1.349	1.292	57	1.247	23
046 GC Almeerderhout	1.588	1.524	64	1.550	26
047 G&CC De Tongelreep	820	745	75	689	13
048 Nieuwegeinse GC	773	748	25	950	13
049 Haarlemmermeersche GC	1.807	1.670	137	1.742	30
050 GV Reymerswael	869	843	26	895	15
051 Best G&CC	1.117	1.034	83	1.075	18
052 GC De Merwelanden	883	860	23	889	15
053 Nunspeetse GV					
De Verwaeyde Sandbergen	511	494	17	550	8
054 Rijswijkse GC	915	862	53	900	15
055 Zaanse GC	774	731	43	777	13
056 GV De Brugse Vaart	565	510	55	529	9
057 GC Amsterdam Old Course	578	517	61	570	9
058 GC Grevelingenhout	870	811	59	843	14
060 Oosterhoutse GC	1.120	1.096	24	1.136	19
062 GV Edda Huzid (opgeheven per 31-12-2016)	0	0	0	712	0
063 GC Havelte	724	704	20	749	12
064 GC de Semslanden	831	803	28	786	14
065 G&CC Capelle aan den IJssel	942	885	57	947	16
066 GC Cromstrijen	1.407	1.355	52	1.344	24
067 GC De Hooge Rotterdamse	1.043	987	56	1.040	17
068 Open GC Olympus	1.313	1.238	75	1.407	22
069 Westfriese GC	921	871	50	943	15
071 G&CC Winterswijk	898	829	69	847	15
072 GC Flevoland	415	380	35	401	7
073 G&CC de Herkenbosche	648	623	25	656	11
074 Waterlandse GC	295	292	3	299	5
075 Haagse GV Leeuwenberg	1.132	1.049	83	1.145	19
076 GC De Breuninkhof	496	494	2	506	9
077 Hooge Graven G&CC	856	822	34	877	15
078 GV De Batouwe	1.337	1.266	71	1.306	23
079 GC De Compagnie	1.033	996	37	1.053	17
080 GC Princenbosch	1.745	1.661	84	1.733	30
081 Lochemse GC	961	909	52	933	16
082 GC Ooghduyne	1.885	1.813	72	1.727	32

A- EN B-LEDEN		2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
084	GC Harderwold	471	458	13	470	8
085	G&CC 't Sybrook	874	810	64	863	15
086	Leeuwarder GC De Groene Ster	979	944	35	948	17
087	GC Kagerzoom	811	762	49	770	14
088	GC Landgoed Nieuwkerk	487	467	20	474	8
089	GV Albatross	625	590	35	639	11
090	GC Efteling	717	675	42	701	12
091	GC Zwolle	1.080	1.019	61	1.020	18
092	GC De Dorpswaard	696	664	32	711	12
093	Gendersteyn	791	761	30	537	14
094	C Veldzijde	1.023	986	37	1.048	17
095	GC Martensplek	437	428	9	472	7
096	GC 't Zelle	1.070	1.042	28	1.010	18
097	GC Prise d'Eau	2.637	2.506	131	2.374	45
099	GC De Gulbergen	1.380	1.348	32	1.377	24
100	GV De Peelse Golf	875	841	34	870	15
101	GV Ameland	350	333	17	382	5
102	GC Heidemeer	421	404	17	390	7
103	GC Welderen	934	904	30	949	16
104	GC Kurenpolder	482	469	13	497	8
105	C Driene	568	532	36	529	10
106	GC Hitland	346	326	20	368	6
107	GC Almkreek	921	861	60	616	15
108	Heemskerkse GC	1.199	1.158	41	1.202	20
109	Marine GC Nieuwediep	223	222	1	235	4
110	GC Houtrak	896	861	35	863	15
111	GC Welschap	586	558	28	598	10
112	GC Golfresidentie Dronten	595	556	39	632	10
113	Helmondse GC Overbrug	730	664	66	698	12
114	De Texelse GC	463	406	57	443	6
115	GC De Lingewaelsche	267	263	4	278	4
116	GC De Scherpenbergh	2.645	2.569	76	2.463	44
118	GC Dorhout Mees	2.329	2.284	45	2.390	40
119	GV Dongen	432	402	30	379	7
120	C Kromme Rijn	1.041	984	57	970	17
121	Utrechtse GC Amelisweerd	1.424	1.302	122	1.321	24
122	Golfsociëteit De Lage Vuursche	648	636	12	647	10
123	De Purmer	1.208	1.137	71	819	20
124	Sint Nyk	358	348	10	256	6
125	De Berendonck	803	779	24	510	14
126	Westerpark	748	699	49	552	13
127	Goyer GC	1.134	1.038	96	1.131	18
128	GC Roxenisse	672	662	10	655	12

A- EN B-LEDEN		2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
129	GC Midden-Brabant	934	878	56	922	16
130	GC De Haverleij	754	703	51	483	13
131	GV Golfhorst	554	532	22	548	9
132	GV De Drentsche	1.483	1.424	59	1.400	25
133	GC Gaasterland	524	503	21	481	9
134	Engelenburg G&CC	192	177	15	202	3
135	G&CC Heiloo	777	722	55	719	13
136	GC Heesum	1.392	1.297	95	1.308	23
137	GV Beemster	488	461	27	486	8
138	GC Westerwolde	252	246	6	251	4
139	GC Spandersbosch	1.009	922	87	961	17
140	GC De Hildenberg	329	322	7	321	5
141	GC Bleijenbeek	513	497	16	518	9
142	GC Het Rijk van Margraten	559	532	27	560	9
143	GV Regthuys	1.482	1.428	54	1.336	25
144	Vereniging GC Landgoed Bergvliet	1.931	1.860	71	1.779	33
145	GC Land van Thorn	547	530	17	510	9
146	GC Maastricht	437	405	32	512	7
147	G&CC Liemeer	1.187	1.146	41	543	20
148	Wassenaarse Golf Groendael	414	408	6	387	7
150	GC de Lage Mors	454	447	7	420	8
151	GC De Haenen	1.145	1.076	69	1.109	19
152	GC Echt-Susteren	216	200	16	234	4
153	GC Dirkshorn	768	720	48	723	13
154	GC Old Course Loenen	626	545	81	612	10
155	Vereniging Golfpark Crimpenerhout	257	230	27	256	4
156	GV de Stok	404	386	18	399	7
157	Rijsbergse GC De Turfvaert	975	921	54	927	17
158	GC Emmeloord	667	646	21	683	11
159	GC Duurswold	347	328	19	331	6
160	GC De Koggen	372	344	28	331	6
161	GV Het Woold	1.275	1.205	70	1.259	21
162	GC Stippelberg	1.182	1.124	58	1.136	20
163	GC Bentwoud	473	449	24	387	8
164	GV De Swinkelsche	516	499	17	526	9
165	GV Het Caves	547	532	15	496	9
166	GV Hoogland Amersfoort	744	676	68	415	12
167	GV Naarderbos	855	821	34	585	15
168	De Strijensche GC	507	473	34	467	8
169	GV De Berckt	423	418	5	398	7
170	GC Weleveld	140	134	6	147	2
171	GC Ockenburgh	742	705	37	710	13
Totaal		140.912	133.602	7.310	136.175	2.361

C-LEDEN	2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
505 G&CC De Biltse Duinen	998	910	88	887	16
507 DSV Concordia Golf	327	314	13	314	5
510 St. Golf Duinzicht	598	594	4	710	9
511 ESTEC GC	231	221	10	579	4
513 Haagsche CC Groen-Geel	544	542	2	238	9
517 GC 't Jagerspaadje	367	366	1	541	6
518 GC De Kieviten	339	331	8	371	5
520 GC Mariënweide	235	235	0	342	3
532 Schaerweijde Golf	675	616	59	220	11
540 GC Prinses Wilhelmina	354	352	2	688	6
547 GC Ookmeer	367	355	12	363	6
556 Brabant Golf	188	187	1	374	3
564 Wageningse GC	397	391	6	190	7
567 Gooise GC	206	204	2	408	3
571 GC Riel	716	667	49	219	12
572 GC Sloten	198	196	2	701	3
574 Oegstgeester GC	456	443	13	207	8
579 GC Son	455	436	19	451	7
586 GC Rosmalen	643	593	50	459	11
591 Doornse GC	218	203	15	637	4
593 GC IJsselweide	332	298	34	231	5
595 GC De Vijf Margen	449	400	49	353	7
596 Valkenswaardse GC	384	361	23	443	6
603 O & O De Nederlandse Bank	155	154	1	400	3
605 GC Vught	501	491	10	183	9
607 Voorschotense GC	312	294	18	543	5
610 GC Meerssen	486	473	13	304	8
615 Haaksbergse GC Het Langeloo	175	157	18	495	3
616 GC Bois-le-Duc	1.045	981	64	177	18
617 GV Weesp	364	341	23	1.113	6
619 GV Eyckenduin	233	233	0	385	4
622 GC Slottermolen	195	195	0	238	3
627 GV Soestduinen	393	375	18	208	6
631 GC De Zandvoortse	172	172	0	324	3
632 GC Hoog Vaals	253	235	18	174	4
634 GV A.M.V.J.	297	297	0	264	5
635 GC Amstelborgh	233	220	13	347	5
636 GC Overloon	215	211	4	231	4
638 GV Prins Hendrik	268	268	0	196	5
639 GV Kapèlleshof	278	268	10	272	5
642 GC Weilenseind	446	434	12	257	8
Totaal	15.698	15.014	684	16.037	259

D-LEDEN		2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
701	GV Nederland	9.027	8.918	109	9.646	157
702	St. ANWB Golf	39.384	38.776	608	35.501	647
703	St. BurgGolf LoyalTee Club	9.856	9.713	143	13.278	171
705	St. All4Golf	1.531	1.529	2	1.691	27
707	St. Golf4Holland	6.384	6.269	115	6.583	110
708	Golfkring Het Rijk BV	3.038	2.937	101	2.883	52
711	Golfparc Sandur	308	290	18	289	5
712	St. GC NederGolf	139	138	1	157	2
713	St. Golfpark Exloo	770	761	9	766	13
715	St. Club Flogolf	858	814	44	771	14
716	GolfSt. De Club	1.294	1.279	15	1.389	22
717	St. Golfbaan Delfland	5.029	4.786	243	4.639	86
718	St. Top-Club	1.691	1.666	25	1.566	29
719	St. Voor Onafhankelijk Clubgolf	6.796	6.692	104	7.468	118
720	Nederlandse Studenten GV	463	433	30	434	7
721	Vereniging United GC	9.757	9.455	302	8.990	168
722	Amsterdamse GV S.H.E.L.L.	59	59	0	60	1
723	St. GC Spieleshof Boekelo	212	212	0	176	4
725	St. GC Erve Braakman	689	669	20	555	12
730	St. Golfbaan de Vlietlanden	529	504	25	504	9
731	GC Losdorp	68	65	3	65	1
732	St. Arbor Golf	638	631	7	708	11
735	St. Dutch Golf Putten	511	488	23	499	9
736	St. Openbare GC Dronten	506	488	18	469	8
737	St. GC The Dutch	1.031	1.001	30	855	14
739	De Zeeuwsche	523	487	36	533	8
740	We are Golf BV	1.164	1.101	63	1.254	20
741	GWS-Golf BV	79	79	0	101	1
744	St. Promotie Limburg Golfland	1.474	1.455	19	1.344	25
745	GC Weilenseind	0	0	0	0	0
746	Golfbaan Schinkelshoek	782	763	19	721	14
747	St. Golf Liemeer De Bovenlanden	0	0	0	849	0
748	St. Club NL	485	469	16	240	8
749	GC Zuid-Drenthe	140	132	8	151	2
750	St. Dutch Golf Hattem	471	437	34	457	8
751	St. Twentse Golf Academy	559	544	15	579	9
752	Golfcentrum Amsteldijk BV	827	785	42	748	14
753	GC Nederland	4.962	4.813	149	4.486	85
754	St. GC Westland	469	460	9	444	8
755	St. Ontwikkeling Open Golf Zandvoort	1.790	1.670	120	1.967	30
756	Pitch & Putt Bond Nederland	0	0	0	1	0

D-LEDEN	2017	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
757 St. Golfsport Bentwoud	670	648	22	621	12
758 G&CC 't Kruisselt	269	255	14	182	4
759 Shortgolf Vereniging Flevoland	287	277	10	264	5
760 St. Holland Golft	2.050	1.933	117	1.854	35
761 GC Terschelling	221	213	8	213	3
762 The International GC	376	346	30	382	6
763 St. Hoenderdaal Sport	687	642	45	591	12
765 European GC	271	261	10	200	5
766 St. Registratie Golf	2.533	2.398	135	2.268	43
767 St. TCGC	249	237	12	207	4
768 The Duke	815	640	175	770	12
769 Golf St. MGV	2.474	2.373	101	2.033	42
770 St. Lingewaard Golf	244	231	13	181	4
771 St. Handicapregistratie Golfbaan Welschap	340	333	7	304	6
772 St. De Goese Golf	903	870	33	911	15
773 St. Vlietrand Golf Rijswijk	358	327	31	296	6
775 GC-Europe	1.068	1.056	12	1.000	18
777 St. De Blanckenborg Golf	59	59	0	45	1
778 GV De Heenske	224	220	4	180	4
779 St. GC den Heikant	207	207	0	176	4
780 St. Trumpi Golf	1.800	1.732	68	1.485	31
781 St. VIP-Golf	384	364	20	349	7
782 St. International Sports Society, ISSO	351	332	19	332	6
783 KLM GV	632	632	0	584	10
784 Vereniging Countrygolf Ees	161	159	2	149	3
785 Golf Pro-Motion BV	1.718	1.659	59	1.858	30
786 St. GC Bladel	157	149	8	121	3
788 St. Golfbaan Oss	348	336	12	285	6
790 St. GC Noordeloos	312	296	16	232	5
791 St. Golfcentrum Eindhoven	132	130	2	119	2
792 GC Ter Specke	224	224	0	195	4
793 St. GC De Wehlse Heerlijkheid	22	22	0	15	0
794 St. Golf Maasduinen	237	234	3	256	4
795 St. Golfbaan Molenslag	131	131	0	131	2
796 St. P&P Golf - Fitting 'N Fun	111	107	4	72	2
Totaal	135.318	131.801	3.517	132.678	2.285

GOLFBANEN	2017	VOLW.	JUN	2016	BEDRAG
300 Golfpark Almkreek	10	7	3	0	0
304 Golfcentrum De Batouwe	10	10	0	5	0
307 Golfbaan Catharinenburg	0	0	0	4	0
308 Golfpark Soestduinen	2	2	0	1	0
310 Golfbaan Dirkshorn	0	0	0	5	0
312 St. Golfbaan Landgoed Bergvliet	5	5	0	5	0
313 Edda Huzid G&CC	7	7	0	143	0
315 Efteling Golfpark	68	62	6	68	1
317 Golfexploitatie­maatschappij Naarderbos	2	1	1	141	
318 Golfbaan Engelenburg	1	0	1	0	
321 Golfpark Groendael BV	3	2	1	3	
323 Golfbaan Spierdijk	0	0	0	- 10	0
324 de Herkenbosche	22	21	1	15	
329 Golfbaan De Lage Mors	0	0	0	1	0
330 St. Openbare Golfbaan Kralingen	19	13	6	10	0
334 Crayestein Golf	55	51	4	16	1
336 Golf Event Center/Unigolf Lelystad	0	0	0	3	0
340 St. Aanleg en Exploitatie Golfbaan Ockenburgh	7	7	0	20	0
342 Rhoon Golfcenter	28	28	0	33	1
354 Golfbaan Waterland-Amsterdam	3	3	0	0	0
365 Golfbaan Land van Thorn	3	3	0	1	0
368 Golfbaan Sluispolder	4	3	1	4	0
370 G&CC Regthuys	270	258	12	236	5
371 GC 't Lohr	0	0	0	1	0
373 GC Maastricht	0	0	0	1	0
375 BV Exploitatie­maatschappij Golfbaan Amelisweerd	0	0	0	6	0
377 Sportfondsen Voorschoten BV/ Golfbaan Het Wedde	9	6	3	7	0
380 Golfbaan Landgoed Welderen	40	38	2	9	1
414 Golfbaan Tespelduyn BV	25	24	1	17	0
Totaal	593	551	42	745	9

GEASSOCIEERDEN

		2016	VOLW.	JUN.	2016	BEDRAG
917	Young Gentleman GC	64	64	0	63	1
918	CB&I GC	51	51	0	45	1
920	GC De Bakker	97	92	5	101	2
930	Amsterdamsche Senior Golfsociety	38	38	0	35	1
942	Golfmannen.nl	16	16	0	17	1
950	St. Tata Steel Golf	135	135	0	144	2
Totaal		401	396	5	405	8

TOTAAL GENERAAL

Totaal vrije golfers via Stichting tot Bevordering van de Golfsport	1.982
A- en B-leden	2.361
C-Leden	259
D-Leden	2.285
Golfbanen	9
Geassocieerden	8
Totaal	6.904

Recapitulatie van de financiële resultaten 2017 ten opzichte van de begroting 2017

(bedragen maal € 1.000)

HOGERE BATEN

Vrije golfers	55	
Bijdrage Bestedingsplan NOC*NSF	85	
		140

LAGERE BATEN

Contributies	17	
Sponsors	8	
Publicaties	34	
Diversen	25	
		84
		56

HOGERE LASTEN

Algemeen	30	
Samenwerkingen	24	
Evenementen	30	
Wedstrijden	46	
Sportief Beleid	3	
		133

LAGERE LASTEN

Vereniging	5	
NGF-Leden	1	
Jeugd & Familie en RAAK!	63	
Duurzaam Beheer	62	
Topgolf	50	
Marketing	25	
		206
		73
Resultaat voor bestemming		129

Het Financieel Verslag 2017 is onderdeel van het Jaarverslag 2017, een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie te Utrecht.

Redactie

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie
(Jan Bolk, Daniëlla Demont, Nelleke Hilligehekken
en Jeroen Stevens)

Vormgeving

Saskia van Geijlswijk

Fotografie

Koen Suyk

Productie

Koninklijke Nederlandse Golf Federatie

© 2018 NGF

Alle rechten voorbehouden

Contact

T 030 242 63 70

E golf@ngf.nl

Adres

Postbus 8585

3503 RN Utrecht

www.ngf.nl

Hoofdsponsor van
het Nederlandse golf

